

Autor: Karel Veliký

Slovo solidarismus (z lat. *solidum* – pevná, tvrdá půda, přen. – pevný celek) označuje snahu po vzájemné podpoře, po soudržnosti, která je založena na *vědomí příslušnosti* jedinců k nějakému vyššímu celku, pospolitosti, ať už pokrevního (*rodina, národ, rasa*), politického („klan“, „strana“, stát), náboženského („sekta“, církev) či jiného charakteru. 1]

Aplikujeme-li pojem solidarismus na „národní stát“, znamená to, že *každý* jednotlivec národního společenství má mít ve státě zabezpečen život tak, aby se mohl stát jeho *platným* členem. Rovnost v solidarismu tedy nespočívá ve spotřebě, ve vzdělání, ve výkonu, nýbrž v dané *možnosti* rozvoje členů společenství směrem k ideálu *ž i v o t a , z d r a v í a k u l t u r y* národa. 2]

Národ je předmětem státní péče, která je hmotně zajišťována z hospodářských zdrojů. I solidaristické hospodářství má tedy objektivní *účel*, nejsou jím však finálně peníze, natož obohacování jedné společenské vrstvy na úkor vrstev ostatních, ale právě přírůstek života, zdraví a kultury (= pěstění) národního celku. 3]

Po naprostém zhroucení kapitalistického systému by se solidaristické obce písemnými příkazy a poukázkami na určité množství statků (= jsou nepřímým statkem, obdobně jako třeba jízdenky na dráze) dokázaly obejít třeba i bez peněz. Prostředky k uskutečnění ideálu rovnoměrně se vyvíjejícího národního těla, bez hypertrofie jednotlivých orgánů a údů, si však solidaristické jádro režimu může daněmi opatřovat i z jemu podřízeného kapitalistického hospodářství. 4]

Solidarismus může být nadstavbou kapitalistického hospodářství, kdy stát vstupuje do podnikání jako *s t r á ž c e* veřejného (obecného) zájmu. V zájmu hospodárnosti sice solidaristická elita přenechává správu soukromému vedení a soukromé iniciativě – přirozeně vyjma strategických odvětví – avšak účinnou kontrolou zabezpečuje uskutečňování svých ideálů. 5]

Egoismus slabých („neschopných“) volá v liberální anarchii po marxismu, egoismus silných („všehoschopných“) se mu vzpírá, solidarismus je **t ř e t í p o z i c e** odpovědných.

Poznámky:

1] Konflikt mezi solidaritami, často „neřešitelná“ volba mezi věrností krvi nebo ideji, je hlavním nositelem tragičnosti velkých lidských osudů.

2] Užitek je *přírůstek*, škodou *újma* na životě, zdraví a kultuře národa potažmo rasy. Např. vyléčení nemocného je objektivním užtkem státu, poněvadž je přírůstkem života a zdraví, což solidaristický stát sleduje jako účel.

3] Každému jednotlivci se dostává pomoci a péče státu, neboť je to v zájmu národního organismu: všechny plody a květy potřebují živnou půdu, *h u m u s*, jakkoli se aktivní státní pomoc a péče bude (i přes využití eugenických technik a opatření: vždyť řady kvalit nelze dosáhnout až po zrození) vždy nutně tříštit o jistý počet nevychovatelných a neuplatnitelných: asociálů.

4] Moderní řízené hospodářství vzniklo za I. světové války. Meziválečné ekonomiky tzv. „fašistických“ režimů přes experimentování s korporacemi a družstvy tuto fázi „státního kapitalismu“ v sevření mezi liberalismem a komunismem také příliš nepřekročily, s významnou výjimkou Italské sociální republiky.

5] Ihned se však nabízí otázka, nakolik je v solidarismu možné přenechat v soukromých rukou i podněcování spotřeby působením na individuální konzumenty (= reklamou).